

№1(5)
2025

ÓZBEKISTAN MÁMLEKETLIK KONSERVATORIYASI
NÓKIS FILIALÍ

MUSIQA VA SAN'AT AXBOROTNOMASI / ВЕСТНИК МУЗЫКИ И ИСКУССТВА / BULLETIN OF MUSIC AND ART

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER XABARSHÍŚÍ

ILIMY-METODIKALÍQ JURNAL

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ
BILIMLENDIRIW, ILIM HÁM INNOVACIYALAR
MINISTRILIGI
ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ MÁDENIYAT
MINISTRILIGI
ÓZBEKSTAN MÁMLEKETLIK KONSERVATORIYASÍ
NÓKIS FILIALÍ**

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER XABARSHÍSÍ
Ilimiy-metodikaliq jurnal

MUSIQA VA SAN'AT AXBOROTNOMASI
Ilmiy-uslubiy jurnal

ВЕСТНИК МУЗЫКИ И ИСКУССТВА
Научно-методический журнал

BULLETIN OF MUSIC AND ART
Scientific-methodical journal

№ 1(5)/2025

SHÓLKEMLESTIRIWSHI:

Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali

Bas redaktor: – Allanbaev Rudakiy, *professor*

Juwaplı xatker: – Kamalova Difuza, *filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori, docent.*

REDKOLLEGIYA AĞZALARI:

OZODBEK NAZARBEKOV – Ózbekstan Respublikası Mádeniyat ministri, professor;

AZIZBEK TURDIEV – Ózbekstan Respublikası Mektepge shekemgi hám mektep bilimlendiriw ministri máslahátshisi, filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD);

BEGIS TEMIRBAEV – Qaraqalpaqstan Respublikası Mádeniyat ministri, docent;

KAMOLIDDIN URINBAYEV – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası rektori, professor;

OMONILLA RIZAEV – kórkem ónertanıw ilimleriniń kandidati, professor;

HIKMAT RAJABOV – professor;

ORAZALI TOSHMATOV – professor;

BAXT AZIMOV – pedagogika ilimleri kandidati, docent,

MUHABBAT TOLAXOJAEVA – kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori, professor;

MARFUA XAMIDOVA - kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori, professor;

BOLTABOY SHODIYEV - kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori;

OZODA TOSHMATOVA - kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori, professor;

SAYYORA ĞAFUROVA – professor;

OYDIN ABDULLAEVA – professor;

IRODA MIRTALIPOVA – kórkem ónertanıw ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD);

PARAXAT MAMUTOV – kórkem ónertanıw ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD);

QURBANBAY JARIMBETOV – filologiya ilimleriniń doktori, professor;

ALIMA BERDIMURATOVA – filosofiya ilimleriniń doktori, professor;

ZIYADA BEKBERGENOVA – filologiya ilimleriniń doktori (DSc), professor;

ALIMA PIRNIYAZOVA – filologiya ilimleriniń doktori (DSc);

YUSUPOV QONÍSBAY – pedagogika ilimleriniń doktori (DSc), professor;

UTEBAEV TAJIBAY - pedagogika ilimleriniń doktori (DSc), professor;

SEYTKASIMOV DAULETNAZAR - pedagogika ilimleriniń doktori (DSc);

ARTÍQBAY EREJEPOV – pedagogika ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), docent;

JAÑABAY MARZIYAEV – filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), docent;

Jurnal qaraqalpaq, ózbek, rus hám ingliz tillerinde baspadan shıǵarıladı. Jurnal Ózbekstan Respublikası Prezidenti Administraciyası janındaǵı Málimleme hám ǵalaba kommunikaciýalar agentligi tárepinen mámleketlik dizimnen ótkerilgen. №047569 4-oktyabr, 2022-jıl.

Ózbekstan Respublikası Joqarı Attestaciya Komissiyasınıń 2024-jıl 30-iyuldaǵı 358-sanlı qararı tiykarında jurnal 17.00.00-Kórkem ónertanıw ilimleri jónelisi boyınsha dissertaciya nátiyjelerin baspadan shıǵarıw ushın arnalǵan jetekshi ilimiy jurnallar qatarına kiritilgen.

Redaksiya mánzili: Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali Turan oypatı 29-jay.

E-mail: ozdknf@edu.uz, UZDK_Nukus@exat. Tel:551020540 Veb-sayt: <https://science.uzdknf.uz/>

ISSN-2181-4112

P.XINDEMITNING “LUDUS TONALIS” TSIKLINING GARMONIK TAXLILI

Charshemov J.

O‘zbekiston davlat konservatoriyasi Nukus filiali

Annotaciya: Ushbu maqolada P.Xindemitning “Ludus tonalis” tsikli, undagi akkordlarni tuzish tamoyillari, preludiyalar, postludiyalar va fugalardagi asosiy tonlar, uchton va uchtonsiz akkordlar, ularning guruhlanishi, shuningdek fugada qo‘llanilishi ko‘rib chiqiladi. I.S.Bax, D.Shostakovich va R.Shedrinlarning prelyudiya fugalardan farqi, P.Xindemit “Ludus tonalis” tsiklida asosiy tonga katta ahamiyat berib, atonal va seriyali musiqlardan rivojlanish printsiplari orqali farqini ko‘rsatadi.

Gilt sózler: akkord, uchton, prelyudiya, postlyudiya, fuga, kompozitor, ton, tonal, atonal, dodekafoniya.

Аннотация: В этой статье рассматривается цикл "Ludus tonalis" П. Хиндемита, принципы построения аккордов в нем, основные тоны в прелюдиях, постлюдиях и фугах, трезвучия и аккорды без трезвучий, их группировка, а также их применение в фуге. Показываются отличия от прелюдий и фуг И.С. Баха, Д. Шостаковича и Р. Щедрина, при этом П. Хиндемит в цикле "Ludus tonalis" придает большое значение основному тону, демонстрируя различия через принципы развития от атональной и серийной музыки.

Ключевые слова: аккord, трезвучие, прелюдия, постлюдия, fuga, композитор, тон, тональность, атональность, додекафония.

Abstract: This article examines P. Hindemith's "Ludus tonalis" cycle, the principles of chord construction in it, the fundamental tones in preludes, postludes and fugues, triads and chords without triads, their grouping, as well as their application in fugue. It shows the differences from the preludes and fugues of J.S. Bach, D. Shostakovich and R. Shchedrin, while P. Hindemith in the "Ludus tonalis" cycle attaches great importance to the fundamental tone, demonstrating differences through the principles of development from atonal and serial music.

Keywords: chord, triad, prelude, postlude, fugue, composer, tone, tonality, atonality, dodecaphony.

Kirish: “Kompozitsiya qo‘llanmasi”ning asosiy vazifasi obyektiv unsurlardan kelib chiqqan holda har qanday uslubda garmonik tuzilmalarni tushuntirishga qodir nazariy tizimni yaratish sifatida belgilanishi mumkin. Shu bilan birga, kitob muallif tomonidan ko‘rib chiqilgan har bir masalani har tomonlama yoritadigan

to'liq nazariy tadqiqot sifatida emas, balki kompozitsiya asoslarini o'rganuvchi uchun amaliy qo'llanma sifatida (uning nomining so'zma - so'z tarjimasini "inshoda ko'rsatma"). Va bu hindemit ishining eng kuchli tomonini ifodalovchi amaliy yo'nalishdir, garchi uning muammolari xuddi shu sababga ko'ra biroz cheklangan.

Nazariy kontseptsianing asosiy g'oyalari garmoni bilan bog'liq. Markazda tabiiy shkala va farq kombinatsiyasi tonlari mavjud. "Kompozitsiya qo'llanmasi"ning birinchi nazariy qismidagi birinchi va ikkinchi bo'limlarni batafsil ko'rib chiqing.

Xindemit musiqiy tovushlarni, intervallarni, gammalarni ishchi material deb ataydi. Musiqa san'atining jismoniy materiali sifatida ovoz uning nazariyasining boshlang'ich nuqtasidir. Bir qator obertonlar quyidagi intervallarni beradi: oktava, Kvinta, kvarta, katta va kichik tertsiya va seksta, septimalar va sekundalar:

Hindemitning so'zlariga ko'ra, eng yaqin qarindoshlik sof 5, sof 4, kat 3 va kich 3 da asl nusxadan ajratilgan tovushlar bo'lib, u ularni asosiy tonning "o'g'illari" deb ataydi. Qolgan tovushlar ulardan xuddi shunday tarzda qurilgan:

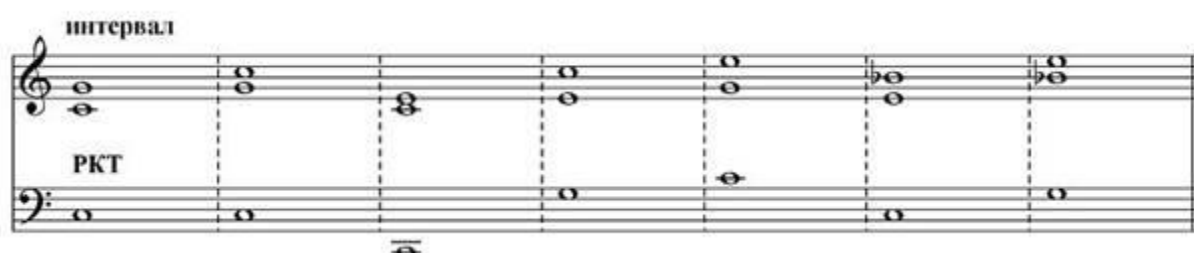

An'anaviy nazariyadan farqli o'laroq, bu erda barcha 12 tovushlar shkalaning asosiy bosqichlari sifatida talqin etiladi va ularni tonal markazdan ozmi-ko'pmi uzoqroq qismlarga ajratish asosiy va kichik diatonikada qabul qilingan asosiy va hosilaviy bosqichlarga bo'linish bilan hech qanday aloqasi yo'q. Musiqaning asosiy materialini olgandan so'ng, Xindemit tovushlar o'rtasidagi munosabatlarni aniqlashga kirishadi.

Tovushlarning o'zaro bog'liqligi bir-biriga nisbatan turli xil ma'nolarga asoslanadi. Tovushlarning ma'nosini o'rganish, birinchi navbatda, qaysi biri asosiy va qaysi bo'ysunuvchilar ekanligini aniqlashdir. Bu gorizontal va vertikal kombinatsiyalarga tegishli. Gorizontal nisbat xromatik gammadagi tartib asosida o'rnatiladi:

PI: C-G-f-A-E-ES-AS-D-B-DES-H-FIS – tovushlarning yaqinligi asosiy tonlardan uzoqlashganda zaiflashadi.

Vertikal ravishda farqlovchi kombinatsion tonlar (RKT) ishlatiladi-bir vaqtning o'zida ikkita tovush eshitilganda, uchinchi paydo bo'ladi, uning balandligi tebranish chastotasidagi farq bilan belgilanadi, uni ikkita boshlang'ich tovush hosil qiladi:

RKTNI o'rganishda intervallarning asosiy garmonik xususiyatlari belgilanadi. Intervalning garmonik samaradorligi qanchalik katta bo'lsa (akustik sabablarga ko'ra) intervalning har qanday tonlari qanchalik muhim bo'lsa-ayniqsa pastki, bu RKT tomonidan kuchaytiriladi.

PII shuni ko'rsatadiki, Kvinta, tersiya va septimada asosiy ton pastki tovush, kvarta, seksta va sekundlarda yuqori tovushdir. Ammo intervallarda asosiy tonning kuchi bir xil emas. Uning eng og'irligi mukammal konsonanslarda-garmonik kuchli intervallarda. Katta tertsiya va kichik sekstada juda kuchli. Qolgan intervallar garmonik zaifroq. Sekunda va septimani amaliy qo'llash uchun ularning asosiy tonlari muhim emas, chunki jonli musiqiy kontekstda ular odatda kuchli intervallarga bo'ysunadilar. Uchtonning asosiy toni yo'q, bu uning beqarorligini tushuntiradi. Kombinatsiyalangan tonlar dominantseptakord uchtonini to'ldiradi. Bu, Xindemitning fikricha, uchtonning beqarorligini, uning tonikaga yurish istagini tushuntiradi.

3. Uchton va uchtonsiz akkordlar

Yangi musiqa nazariyotchisi sifatida Xindemit an'anaviy terchiyali akkordlari bilan cheklanmaydi. Ular bilan bir qatorda, u boshqa ko'plab uyg'unliklarni ko'rib chiqadi (ular uchun oddiy uchtovushliklar bilan bir xil akkord maqomiga ega), shuningdek, akkordlarning o'zgarishi nazariyasiga qarshi chiqish, o'zgartirish va engarmonik ko'p ma'nolarga qarshi. Xindemit uchun akkord-bu tarkibiy jihatdan biron bir prototipga yoki kontekstga bog'liq bo'lmagan mustaqil ichki yaxlit kombinatsiya. Akkord terciyadan, kvartadan, kvintdan yoki boshqa intervallardan qurilishi mumkin, aralash tarkibli tuzilishga ega bo'lishi mumkin. Akkordikaning yangi nazariyasi uyg'unlikni tashkil etuvchi intervallarning garmonik xususiyatlariga asoslanadi (XII). Akkordlar orasidagi farq ularning intervalli tarkibiga qarab belgilanadi.

Eng kuchli intervalning asosiy toni garmonik jihatdan zaifroq intervallarning asosiy tonlarini o'z ta'siriga bo'ysundiradi va akkordning asosiy toniga aylanadi. Masalan, C - e FeS - a - cis - e - g akkordida eng kuchli interval kvinta

(duodetsima) c - g; uning asosiy toni-c tovushi-butun akkordning asosiy toni. U bosh tovushiga mos kelishi mumkin (bu akkordga ko'proq barqarorlik beradi), lekin yuqori ovozlariga ham mos kelishi mumkin. Triton mavjud bo'lganda, uning garmonik noaniqligi va qat'iyatliligi butun akkordga tarqaladi. Xindemit barcha mumkin bo'lgan akkordlarni 6 guruhga ajratadi:

1. Uchtonsiz akkordlar, sekunda va septimasiz. Ushbu guruhga major va minor uchtovushliklar, sekstakordlar va kvartsektakordlar kiradi (eslatib o'tamiz, Xindemit uchtovushliklarning aylanishini tan olmagan). Bular yakun uchun eng mustaqil va eng mos akkordlardir. Ular cheklovlarsiz qo'llaniladi.

2. Uchtonli akkordlar, lekin kichik sekundalar va katta septimalarsiz. Ular odatda dominantli akkordlar bo'lib, unda uchton kuchli intervallarga bo'ysunadi. Bu erda yumshoq dissonanslar mavjud-kichik septimalar va katta sekundalar. Guruh ichida akkordlar ularning tovushining yumshoqligi va aniqligini kamaytirish tartibida joylashtirilgan.

3. Uchtonsiz akkordlar, lekin katta septimalar va kichik sekundalari bilan. Xindemitning so'zlariga ko'ra, bu "past va qo'pol" akkordlar.

4. Uchtonli, kichik sekundalar va katta septimali akkordlar. Ushbu guruhning akkordlari erkin ishlatib bo'lmaydigan va ruxsat talab qiladigan eng qattiq undoshlarni hosil qiladi.

5 va 6 guruhlar-teng intervallarni qatlamlashdan iborat akkordlar guruhi (masalan, DVII7).

“Ludus Tonalis” (1937) tsikli juda katta stilistik va semantik umumlashtirishni o'z ichiga oladi. Asosiy tarkibiy xususiyatlarning o'zgarmasligi saqlanib qoldi, bu turli xil talqin qilish imkoniyatini anglatadi. Tsikl in C preludiyasi bilan boshlanadi va postludiya bilan tugaydi, bu esa preludiyaning aniq rakoxod inversiyani ifodalaydi. Ularning orasida o'n bitta intermediya bilan ajratilgan o'n ikkita fuga bor. Tonalliklar quyidagi ketma—ketlikni tashkil etuvchi C tonalligi tsiklida paydo bo'ladigan asosiy tonalliklarning kamayib borayotgan akustik qarindoshligi tartibiga amal qiladi: C—G—f—A — E—Es—As—D—B—Des—H—Fis, yuqorida aytib o'tilganidek.

“Ludus Tonalis”ning barcha fugalari uch ovozli bo'lib, ularning fakturaviy yaxlitligini belgilaydi. 12 ta tovushning har biri bir-biridan farq qilmasdan bitta fuga bilan ifodalanadi, chunki Xindemitning nazariy ishlanmalariga ko'ra, major va minor tonal yaxlitlikning o'zaro kirib boruvchi elementlari bo'lib, ular faqat asosiy tonlarning ustunligi bilan belgilanadi. Buni hisobga olgan holda, o'n ikkita fuganing har birining kalitini belgilashda, Xindemit faqat ularning asosiy tonini ko'rsatadi — in C, in D va boshqalar, kalitdagi belgilarni mantiqiy ravishda rad etish. Interlyudiyalar, qoida tariqasida, oldingi fuganing tonalligidan keyingisining tonalligiga o'tib, bog'lovchi dramatik funktsiyani bajaradi. Ko'pgina

interlyudiyalarning bog'lovchi xususiyati, bir tomondan, oldingi fuganing tematik materialini tarqatib yuborishi mumkin, boshqa tomondan esa keyingi fuganing tematik va hissiy jihatdan oldinda bo'lishi, fuganing boshqalar bilan bog'liq bo'lmagan holda alohida ijro etilishini nazarda tutmaydi (garchi konsert amaliyotida ba'zan bunga yo'l qo'yiladi).

Fuga in F- Xindemit uslubining odatiy namunasi, hissiy jihatdan juda cheklangan, ichki yo'naltirilgan, to'plangan, neobarokko ta'sirining aniq belgilarino ko'rish mumkin. Mavzu f asosiy toni bilan boshlana va tugaydi, mavzu (f-g-c; bus) kvantizmga asoslangan, tertsiya-sekundali ketma-ketliklarga qarshi, kamVII7 ning markazida. Ko'pgina fugalar uchun an'anaviy bo'lgan uch qismlik normativ fugalar uchun xos bo'lgan bo'limlar bilan namoyon bo'ladi. Bu ekspozitsiya-uchta mavzu bilan; intermediyadan boshlanadigan va ikkita stretani o'z ichiga olgan rivojlanish (birinchisida mavzu inversiyada va to'g'ridan – to'g'ri shaklda taqdim etiladi; ikkinchisida – rakoxod va rakoxod inversiyasida); Reprizada mavzu yana uch marta o'tadi (ular rakoxodda mavzuning ikkinchi-uchinchi ketma-ketligida ko'rsatilgan, ko'tarilgan kvartallar ijobiy xarakter beradi). Shaklning o'rtasida dissonantlik kuchayadi, tortishish nuqtai nazaridan garmonik zaif intervallar ustunlik qiladi:

Sof 1 – sof 8 – garmonik jihatdan kuchli intervallar

Sof 5 – sof 4

Kat 3 – kich 6 dissonansning kuchayishi

Kich 3 – kat 6

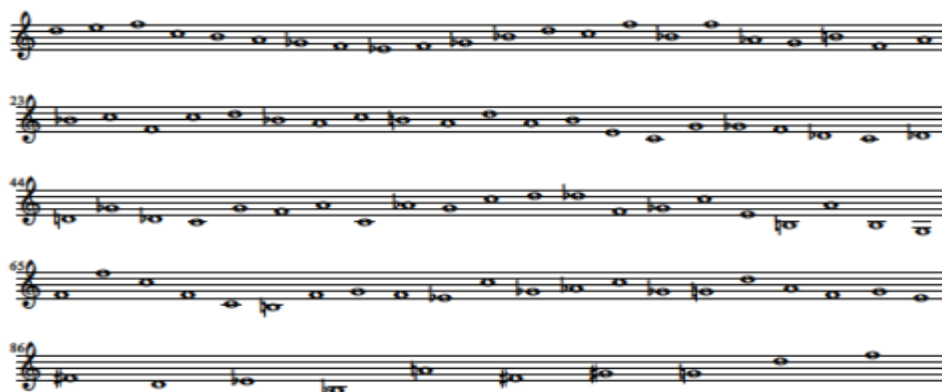
Kat 2 – kich 7

uchton – garmonik jihatdan zaif intervallar

Xindemit bo'yicha keskinlik darajasi intervallarning fonik xususiyatlariga bog'liq. A sinfidagi (uchtonsiz) va B sinfidagi (Uchton bilan) akkordlar, kat2 va uning hosilalari (+kich7), so'ngra kat2 va uning hosilalari (+kich7) qo'shilishi bilan keskinlik kuchayadi.

Tertsiya zanjirlari uchton oralig'ini o'z ichiga oladi, ammo kvartalilik hali ham ustunlikka ega, bu asosiy tonlar chizig'ida kuzatilishi mumkin, ya'ni tortishish nuqtai nazaridan beshinchi va chorak intervallari eng uyg'un kuchli bo'lib, shu bilan dissonantlik susayadi.

Asosiy tonlar chizig'i (konturli ikki ovozli aniqlash asosida, PII):

Tonallik hissi asosiy tonga qarshiga qayta-qayta qaytish, unga yaqin qadamlar, boshlang'ich va yakuniy tonli tovushning mos kelishi bilan qo'llab-quvvatlanadi.

Pol Xindemit tizimi universaldir, chunki u vertikal (HAI) va gorizontal (PI) tovushlar orasidagi ladogarmonik aloqalarning umumiy qonunini ishlab chiqadi. Asosiy qiymati ton, interval, akkord, akkordlarni tasniflash printsipti, ya'ni tonallik g'oyasi, raqib esa atonallik va dodekafoniya.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Левая Т.Н. и Леонтьева О.Т. «Пауль Хиндемит. Жизнь и творчество.» М., Музыка, 1974.
2. Холопов Ю.Н. «Проблема основного тона аккорда в теоретической концепции Хиндемита» //Музыка и современность. Вып. 1. М., 1962.
3. Холопов Ю.Н. «О трех зарубежных системах гармонии» //Музыка и современность. Вып. 4., М. 1966.
4. Холопов Ю.Н. «Музыкально-теоретические системы». М: Композитор, 2006.
5. Axmetovna M. A., Charshemov J. A. POLIFONIYANIŇ RAWAJLANIW DÁWIRLERI HÁM POLIFONIYALIQ FORMALAR //TADQIQOTLAR. UZ. – 2024. – T. 36. – №. 3. – С. 167-171.
6. Чаршемов Ж. А. ОРКЕСТР УЧУН КОНЦЕРТ ЖАНРИ ТАРИХИ //Вестник музыки и искусства. – 2024. – Т. 1. – №. 4. – С. 44-51.
7. Muratbaevna J. X., Charshemov J. A. QUNÍN JOǴALTPAǴAN NAMALAR //Лучшие интеллектуальные исследования. – 2024. – Т. 19. – №. 5. – С. 28-33.
8. Sh S. G., JA C. JANGÁ JAǴÍMLÍ NAMALAR //Лучшие интеллектуальные исследования. – 2024. – Т. 19. – №. 5. – С. 16-21.
9. Gúlxumar D., Jamil C. KARLO DJEZAULDO GARMONIYASI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 5. – С. 89-95.

MAZMUNÍ

MUZÍKATANÍW

1	Ходжаметова Г.И. КАРАКАЛПАКСКАЯ ТРАДИЦИОННАЯ МУЗЫКА КАК ПЕРВООСНОВА СОЧИНЕНИЙ ФОРТЕПИАННОЙ МУЗЫКИ	3
2	Charshemov J. P.XINDEMITNING “LUDUS TONALIS” TSIKLINING GARMANIK TAXLILI	10
3	Мухаммедниязов К.Т. ИЗУЧЕНИИ ПРОБЛЕМЫ ВЗАИМОСВЯЗИ МУЗЫКИ И СЛОВА НА ПРИМЕРЕ «ПОЭТИКИ» АРИСТОТЕЛЯ	16
4	Abatbaeva R.O. XX ASRNING IKKINCHI YARMIDA QORAQALPOQ MUSIQASI	22
5	Саидхонов А.С. ДВЕНАДЦАТЬ ГРАНИ СОВЕРШЕНСТВА (На примере трансцендентные этюды Ференца Листа)	29
6	Жумабаев А.Е., Муратбаева А.А. МУЗЫКАЛЬНАЯ ФОЛЬКЛОРИСТИКА	42
7	Saburova U.M. LYUDVIG BETHOVEN IJODIDA VARIATION SHAKL	48

KÓRKEM ÓNER

8	Allanbaev R.O. QORAQALPOQ KOMPOZITORLARI ASARLARIDA MUSIQIY DRAMALAR	53
9	Abdullaev F., Muratbaev A. QARAQALPAQSTANDA DEMLI ORKESTRINIŇ DÚZILIWI HÁM ONIŇ RAWAJLANIŇW BASQIŠHLARI	59
10	Qurbanazarov P. DAMLI CHOLG‘ULAR VA ULARNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	65
11	Shermatov K.E. BUYUK ALLOMALAR ABU ALI IBN SINO VA ABU NASR FAROBIYLARNING MUSIQIY MEROSI	73
12	Abdullaeva U., Razatdinova A. KOMPOZITOR KEŇESBAY ABDULLAEVTIŇ QARAQALPAQ XALIŇ NAMALARINIŇ RAWAJLANIŇWINA QOSQAN ÚLESI	80
13	Александрова О.А. ПАМЯТИ ОПЕРНОГО ПЕВЦА КУРКМАСА МУХИТДИНОВА	86
14	Allaniyazov B. SKRIPKANING TARIXIY RIVOJLANISH JARAYONI	91
15	Erejepov A.A. QARAQALPAQ BAQSISHILIQ MEKTEPLERINIŇ ATQARIWSHILIQ KÓRKEM ÓNERI ÓZGESHELIKLERI HAQQINDA	98

16	Kamalova G.M. HIKMAT RAJABOVTIŇ DÓRETIWSHILIGINE TÁN ÓZGESHELIKLERI	104
17	Dosimbetov B.X. CHOLG‘U IJROCHISINI KONSERT VA SAHNA NAMOIYISHIGA TAYYORLASHNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	113
18	Zuxurov M.M. DIRIJYORLIQTA QOL HÁREKETLERINIŇ DURIS ATQARILIWI HÁM OLARDI RAWAJLANDIRIW	120
19	Embergenova G.A., Yo‘ldoshev L.E. XOR ASARLARINI TAHLIL QILISH OMILLARI	130
20	Paxratdinova L.Sh. SKRIPKA SAZ ÁSBABÍ TARIYXÍ	136
21	Karimova I.I. SKRIPKA SAZ ÁSBABÍNA SHÍĠARMA JAZĠAN DÓRETIWSHILER HÁM PROFESSIONAL ATQARÍWSHÍLAR ÁHMIYETI	145
22	Rejepov Sh.B. ĠAYÍP DEMESINOVTIŇ FORTEPIANO DÓRETIWSHILIGI (“Prelyudiya”lari misalında)	153
23	Mamutov P.A. TEATRDÍŇ TARIYXÍY QÁLIPLESIW HÁM DRAMATURGIYANIŇ RAWAJLANIW BASQÍSHLARÍ	159

MUZÍKA PEDAGOGIKASÍ

24	Umarova V.A. MUSIQA-IJROCHILARNI TANLOVLARGA TAYYORLASHDA USTOZ VA OILANING ROLI	164
25	Tnibaev P.K. DAMLI CHOLG‘ULARNI TALABALARGA O‘RGATISH: PEDAGOGIK YONDASHUVLAR VA METODLAR	169
26	Элмуродова Г.А. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ТЕХНИКИ ПО ПРЕДМЕТУ ФОРТЕПИАНО (НА ПРИМЕРЕ ЭТЮДОВ К. ЧЕРНИ)	173
27	Iseev R. FORTEPIANO ATQARÍWSHÍLÍĠÍŇDA POLIFONIYA JANRÍNIŇ AHMIYETI. POLIFONIYALÍQ SHÍĠARMALAR USTINDE JUMÍS ALÍP BARÍW	180

JÁMIYETLIK-GUMANITAR PÁNLER

28	Jabbarov I.A., Bazarbaeva N.I. MOBILE APPLICATIONS AS A CONTEMPORARY INSTRUMENT FOR ENHANCING ENGLISH LANGUAGE LEARNING	187
29	Marziyaev J.K. JOQARÍ OQÍW ORÍNLARÍŇDA JURNALIST QÁNIGELERDI TAYARLAW	194
30	Kalimbetova S.A. O‘ZBEK JADID DRAMATURGIYASI VA TEATRI (“Padarkush” va “To‘y” dramalari misolida)	201

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER
XABARSHÍSÍ
Ilimiy-metodikalıq jurnal